No. 228. ANNO 1850. ARNHEMSCHE COURANT. Woensdag 13 November.

Buitenlandsche Berigten.

DUITSCHLAND.

Frankfort, 10 *nov.* De beide posten die nog achter gebleven waren, van Eisenach over Fulda, zijn heden morgen alhier aangekomen. Zij hebben de *bevestiging* mede gebragt van de door ons reeds medegedeelde tijding, dat de stad Fulda aan de bondstroepen is overgelaten. De Kon. Pruisische troepen zijn langs de *étappen-wegen*, waarvan zij volgens de verdragen gebruik mogen maken, *naar Hersfeld*, over Hünfeld en Neukirchen teruggetrokken. De bondstroepen *hebben des middags hunnen intogt in Fulda gedaan.*

Een ander berigt van de *Ober Post Ambts Zeitung* van 10 november luidt:

»*Fulda*, 9 *nov.*, *des namiddags te 3 ure.* Zoo op het oogenblik trekken de *eerste Beijersche troepen hier binnen.*

— *2 uur des namiddags.* Sterke massa's Chevauxlegers, scherpschutters, infanterie en artillerie, in het gevolg van den opperbevelhebber Prins *von Thurn und Taxis* trekken met slaande trom door de stad en scharen zich op het Domplein; zij zullen hier kwartier houden."

— 10 *nov.* De sinds drie dagen hoog geklommen bezorgdheid voor eenen dreigenden oorlog, heeft in de laatste 24 uren onverwachts plaats gemaakt voor meer vreedzame verwachtingen. Reeds gisteren avond zeide men, dat van de zijde van Oostenrijk de vrije conferentiën met voorloopige schorsing van de functiën van den Bondsdag, waren toegestaan en ook dat de Keurhessische quaestie door Oostenrijk en Pruisen te zamen geschikt zoude worden. Heden vonden die geruchten ook algemeen ingang. Uit de groote beweging in de diplomatie en de dag en nacht voortdurende telegraphische correspondentie, kan men opmaken, dat er in alle gevallen gewigtige zaken verhandeld worden. Dat van den kant van Pruisen de *ontruiming van Fulda* niet zonder zeer belangrijke concessiën van de andere zijde is toegestaan, is ieder duidelijk genoeg, alsmede dat het feit, dat men zich begint te verstaan, geen twijfel lijdt. Daarentegen is het nauwelijks te gelooven, dat die schikking reeds geheel tot stand zoude zijn gekomen, daar Oostenrijk toch zonder ruggespraak met zijne bondgenooten, bezwaarlijk een definitief besluit zal kunnen nemen. Werkelijk was dan ook heden avond nog geen der reeds vermelde geruchten officiëel bevestigd. In de hooge staatkundige kringen en op de beurs heeft intusschen het geloof aan eene vreedzame ontknooping de bovenhand; van daar de rijzing van alle fondsen op heden. — Te Hanau zeide men heden, dat Beijeren en Pruisen tegen den 15den het land geheel zouden ontruimen en de Keurhessische troepen teruggeroepen zouden worden (?)

Wiesbaden, 8 *nov.* De *Nass. Allg. Zeitung* behelst heden het volgende artikel: »Het in het bijvoegsel van de *Deutsche Zeitung*, van hier medegedeelde berigt, dat de aftreding van het ministerie *Wintzingerode* en de afval van Nassau van de Unie, nabij is, kunnen wij met tamelijke zekerheid voor *ongegrond verklaren.* Integendeel zou, volgens een geloofwaardig gerucht, besloten zijn tot de spoedige oproeping der verlofgangers, de mobielmaking van ons contingent, dat uit 6000 man en 16 stukken geschut bestaat, alsmede tot de afzending van hetzelve naar het *Pruisische* legerkorps, dat bij Kreutznach geconcentreerd is.

Van de Bergstrasse, 8 *nov.* Het Kon. Pruisische [illegible]ste regement infanterie, dat op zijnen marsch naar Frankfort plotseling contra-order bekwam, ligt nog reeds in de kwartieren die hetzelve betrokken had, het 3de bataillon in het Nassausche, het 2de te Heidelberg en het 1ste voor de helft te Ladenburg, voor de andere helft te Weinheim.

Berlijn, 10 *nov.* Graaf *von Bernstorff* heeft *geweigerd* de portefeuille van buitenlandsche zaken aan te nemen.

Oostenrijk *weigert* zijne oorlogstoerustingen te schorsen.

Heden is er ministerraad op *Sans-Souci.*

(De berigten uit de Rijnprovinciën behelzen in het algemeen tijdingen over het mobiel maken van leger en landweer en het oprukken van troepen. Den [illegible] heeft er eene schermutseling plaats gehad tusschen de Pruisische en de bondstroepen. Den 9den echter was te Frankfort reeds de tijding bekend, dat de Pruisen Fulda ontruimden en zich langs de étappen-wegen terugtrokken. Dit berigt wordt door de later hier onder medegedeelde tijdingen, ten volle bevestigd.)

BELGIE.

Brussel, 10 *nov.* Bij het publiek en in de permanente commissie, welke gisteren te Parijs hare laatste zitting heeft gehouden, voor de heropening der vergadering, die, zoo als men weet, op morgen plaats heeft, hield men zich nog veel bezig met de plannen toegeschreven aan leden van het genootschap van den 10den december, tegen het leven van de heeren *Dupin* en *Changarnier*. Ter beurze verontrustte men zich veel minder over deze geruchten, maar bemoeide men zich bijna uitsluitend met de wending welke de zaken in Duitschland schenen aan te nemen.

De plannen, toegeschreven aan de leden van het genootschap van den 10den december, geven aanleiding tot menigen tegenspraak en bevestiging waartusschen wij niet willen beslissen. Alles wat wij kunnen zeggen is, dat de openbaar gemaakte bijzonderheden zooveel onwaarschijnlijks bevatten, dat dit op een ander tijdstip genoegzaam zoude zijn om haar voor valsch te verklaren. Maar sinds bijna drie jaar hebben wij zooveel onwaarschijnlijks werkelijk zien gebeuren, zonder nog de instelling der republiek in Frankrijk zelve, den 24sten februari 1848, mede te rekenen, dat men zich waarlijk omtrent niets meer ongeloovig kan betoonen.

Het schijnt echter nagenoeg bewezen, dat de openbaar gemaakte feiten voor het minst zeer overdreven zijn. Maar, niettegenstaande de tegenspraak van den heer *Carlier* en de dagbladen van het Elysée, niettegenstaande de verzekeringen welke haar gegeven zijn door den minister van Binnenlandsche Zaken, scheen de permanente commissie, in hare zitting van gisteren, niet zoodanig overtuigd te zijn, van het geheel ongegronde der aangevoerde feiten, dat zij dezelve als ten eenen male verzonnen meende te moeten beschouwen. Zij heeft zich wel is waar onbevoegd verklaard om een onderzoek in te stellen, maar toch op dit punt het regt der vergadering voorbehouden en haren voorzitter in last gegeven te waken, dat de ambtenaar van wien de mededeelingen in quaestie afkomstig zijn, geene gevolgen ondervinde van de afkeuring welke aan zijn gedrag bij de prefectuur van politie is te beurt gevallen. Echter is het tractement van dien ambtenaar, die niemand anders is dan de heer *Yon*, speciale commissaris voor de vergadering, bij een besluit van den prefect van politie van gisteren, reeds geschorst. Zal de heer *Dupin* tusschen beide komen om dit besluit te doen herroepen? Wij weten dat niet, maar wij willen hopen dat dit niet weder een nieuw voorwendsel zal zijn tot een nieuw conflict tusschen de parlementaire en de uitvoerende magt. Dat zou bijna iets bespottelijks zijn.

Welke ook de beslissing der vergadering wezen zal, zoo zij er zich al mede bemoeit, een geregtelijk onderzoek zal er plaats hebben als er geen parlementair onderzoek geschiedt, zoo als de ministeriële bladen aankondigen. Maar men schijnt te gelooven, dat die belofte door den heer *Baroche* aan de permanente commissie gedaan om haar tevreden te stellen, niet tot uitvoering zal komen, want men schijnt aan de prefectuur van politie overtuigd te zijn dat de voormelde feiten zoo zeer verzonnen zijn, dat alle onderzoek noodeloos is.

Dit alles zal dus geene andere gevolgen hebben dan dat men de nieuwsgierigheid gedurende eenige dagen gespannen heeft gehouden en het is waarschijnlijk dat men nimmer met naauwkeurigheid zal te weten komen, wat waar en wat valsch is.

Ter beurze, dit zeiden wij reeds, bemoeit men zich veel meer met de tijdingen uit Duitschland. Eene aanzienlijke daling der fondsen heeft plaats gehad, zonder dat echter die daling op verre na zoo belangrijk is geweest als die op de beurs van Berlijn en Frankfort, op de tijding der mobielmaking van het Pruisische leger. Te Parijs kan men nog steeds bezwaarlijk gelooven aan eenen oorlog tusschen de beide groote Duitsche mogendheden. Bij de laatst bekend gewordene besluiten beginnen echter de optimisten zelfs te twijfelen.

Omtrent de boodschap van den President der Republiek, zegt het *Bulletin de Paris* op nieuw dat gisteren nog niemand, zelfs niet de ministers, er de minste kennis van droeg. Men herhaalt zoo zeer dat dit stuk in eenen verzoenenden toon gesteld zal zijn, dat wij beginnen te vreezen, dat er enkele zinsneden of woorden in zullen voorkomen, die weder tot stormen aanleiding zullen geven. Bijna altijd toch, werden de voorspellingen gelogenstraft als het stukken gold die van het Elysée uitgingen. Naar ons oordeel zoude het daarom geruststellender zijn, als zij die de boodschap niet kennen, op eenigzins minder hoogen toon verzekerden, dat zij zich zal bepalen bij de aanbeveling van vrede en eendragt.

Het *Journal de Rome* behelst een edict van den kardinaal *Antonelli*, van 28 october, waarbij te Rome eene consulta voor de finantiën wordt ingesteld, waarin de volgende hoofdbepalingen voorkomen: de leden worden gekozen door den Paus uit eene lijst van vier personen, voorgedragen door de provinciale raden; de H. Vader benoemt daarenboven andere leden; er zal een kardinaal-president en een prelaat vice-president zijn. Om verkiesbaar te zijn moet men den ouderdom van 30 jaren hebben bereikt, de noodige kundigheden bezitten en bekend zijn als een man van onberispelijk staatkundig en godsdienstig gedrag. Daarenboven moet men voor eene waarde van 10,000 kroonen aan onroerende goederen of een kapitaal van 12,000 kroonen in fondsen of staats-effecten bezitten, of wel rector, professor of lid der collegiën, der universiteiten zijn en voor 2000 kroonen aan vaste goederen bezitten.

De Paus behoudt zich het regt voor de consulta te ontbinden.

De consulta onderzoekt en herziet de begrootingen van ontvangsten en uitgaven; zij adviseert over het aangaan van nieuwe of het vernietigen van oude schulden, het invoeren of afschaffen van belastingen, den afstand van pachthoeven, de hervorming der tarieven, de aanmoedigingen te verleenen aan landbouw, nijverheid en koophandel en doch alleen, voor zoo veel het finantiëel gedeelte aangaat, over het sluiten van handelstractaten. De discussiën der consulta zijn geheim; zij wordt benoemd voor zes jaar, terwijl om de twee jaar een derde gedeelte van hare leden aftreedt. De betrekking van lid der consulta wordt onbezoldigd waargenomen, maar de provinciale kas staat eene schade-vergoeding toe voor reis- en verblijfkosten in de hoofdstad.

Het *Journal de Rome* behelst daarenboven het tractaat betreffende de vrije vaart op de Pô, tusschen de Pauselijke regering en die van Oostenrijk, Modena en Parma gesloten.

FRANKRIJK.

Parijs, 9 *nov.* Men leest in het *Journal du Havre*: »De Britsche admiraliteit heeft met de Engelsche stoomboot maatschappij van de Stille Zuidzee eene nieuwe overeenkomst gesloten, waarvan het gevolg zal zijn dat de communicatiën tusschen de Stille Zuidzee en Europa vermenigvuldigd zullen worden. In plaats van de maandelijksche dienst, die tot nu toe tusschen Valparaiso en Panama plaats had en waarbij de verschillende havens aan de kust werden aangedaan, zal er volgens de nieuwe overeenkomst eene dienst van tweemaal 's maands tot stand worden gebragt, welke beginnen zal zoodra de tegenwoordige overeenkomst met de maatschappij zal zijn afgeloopen, of, zoo de regering zulks verlangt, onmiddellijk nadat de stoomschepen welke op dit oogenblik voor dat doel in aanbouw zijn, in de Stille Zuidzee zullen zijn aangekomen.

»Ten gevolge van deze nieuwe organisatie zal er eene stoomboot van Panama vertrekken terstond na de aankomst te Chagres van elke van Southampton komende boot, en omgekeerd, ieder stoomschip dat van Chagres te Southampton aankomt zal de mails van de Stille Zuidzee medebrengen, die, zoo als men weet, nu alleen ontvangen worden met de paketboot van den 19den.

»De Engelsche dienst van de Stille Zuidzee wordt tegenwoordig waargenomen door vijf stoomschepen: de *Chili*, de *Peru*, de *Bolivia*, de *Ecuador* en de *New Grenada.* De maatschappij heeft aan den heer *Robert Napier*, van Glasgow, twee andere ijzeren booten besteld, metende 1000 tonnen, voorzien van machines van 400 paardenkracht en weinig diepgang, die haar in mei en juli aanstaande geleverd moeten worden. Daarenboven is er quaestie er eer lang nog twee andere te laten bouwen.

»Zoodra de nieuwe stoomschepen van Southampton naar Chagres de dienst zullen verrigten in correspondentie met die van de Stille Zuidzee, zullen de mails van Valparaiso en omgekeerd in 43 tot 45 dagen kunnen aankomen.

De stoombootmaatschappij van de Stille Zuidzee heeft tegelijker tijd aan de Engelsche regering aangeboden hare exploitatie uit te breiden, door eene dienst in werking te brengen, die de tusschenliggende havens van de westkust van Mexico (San Blas, enz.) San Francisco, den Oregon en de Van Coevereilanden, met Panama zoude verbinden. De admiraliteit heeft zich nog niet over dit aanbod verklaard, maar dewijl de dienst van San Francisco naar de landengte reeds door eene Amerikaansche Maatschappij waargenomen wordt, is het niets minder dan bewezen, dat de handel der tusschen liggende havens van de kust en de streken ten noorden van Californië, de nieuw voorgestelde dienst genoegzaam zal kunnen voorzien."

Binnenlandsche Berigten.

's Gravenhage, 11 *nov.* De Tweede Kamer der Staten-Generaal zal morgen (dingsdag) ten 12 ure, eene zitting houden.

— Heden is de commissie van rapporteurs van de Tweede Kamer der Staten-Generaal, over de ontwerpen der begrootings-wetten voor den jare 1851, vergaderd geweest, tot het opmaken van haar verslag over die ontwerpen. Men verneemt, dat het onderzoek over de ontwerpen der begrootings-wetten, in de afdeelingen der Tweede Kamer, reeds is afgeloopen. Men verwacht, dat de commissie van rapporteurs haar gemeld verslag over die ontwerpen, weldra in gereedheid zal gebragt hebben.

— Men leest in de *Staats-Courant* het volgende koninklijk besluit:

Herzien de verschillende rapporten, betreffende de aangevraagde concessie tot indijking van de *Lauwerzee*,

Overwegende, dat de beschouwingen over deze aangelegenheid zeer uiteenloopen, en dat het uit dien hoofde allezins wenschelijk mag worden geacht, daaromtrent nog een nieuw onderzoek in te stellen;

Gezien het rapport van Onzen minister van Binnenlandsche Zaken van den 4den november 1850, N. L.: D. 3, afd. A.,

Hebben goedgevonden en verstaan:

1o. een nader onderzoek ten aanzien van de doelmatigheid en uitvoerbaarheid der indijking en droogmaking van de *Lauwerzee* op te dragen aan eene bijzondere commissie, waartoe bij deze worden benoemd:

a. als voorzitter, dr. *G. Simons*, directeur der koninklijke academie voor burgerlijke ingenieurs;

b. als lid, mr. *A. J. van Roijen*, lid der Provinciale Staten van Groningen;

c. als lid, mr. *G. N. Mulier*, lid der Provinciale Staten van Friesland;

d. als secretaris, met eene raadgevende stem, de ingenieur van den waterstaat *B. P. G. van Diggelen*;

2o. aan evengemelde commissie te dien einde in handen te stellen alle stukken en plans, betrekkelijk tot de gezegde onderneming;

3o. te bepalen, dat die commissie zich in de volvoering van hare taak zal rigten naar de door Onzen minister van Binnenlandsche Zaken vast te stellen instructie, waarin de punten zijn opgenomen, die in deze belangrijke aangelegenheid tot leiddraad zouden kunnen strekken.

— Het heeft Zijne Majesteit behaagd, bij besluit van den 5den dezer, no. 39:

1o. den brigadier van het wapen der maréchaussée *den Haan*, te benoemen tot broeder der Orde van den Nederlandschen Leeuw, en zulks uit aanmerking van den door hem voortdurend betoonden loffelijken dienstijver, en inzonderheid ter erkenning van zijne edele zelfopoffering, ter gelegenheid van eenen brand in den nacht van 7 op 8 september 1850, te Sweikhuizen (gemeente Schinnen) ontstaan, en

2o. eene gratificatie van *f* 50 toe te kennen aan den maréchaussée *Lommers*, die zich ter gelegenheid van denzelfden brand met gelijke zelfopoffering heeft onderscheiden.

— Zijne Majesteit heeft bij besluit van den 1sten november 1850, no. 39 goedgevonden:

1o. te benoemen tot ridder der 4de klasse van de Militaire Willemsorde den kapitein *W. E. Kroesen*, en

den 1sten luitenant *A. J. E. Diemont*.

2o. eervol te doen vermelden, bij afzonderlijke dagorder, zoo in Oost-Indië als hier te lande;

den luitenant kolonel *A. van der Hart*;

den 1sten luitenant *J. F. Schummelketel*;

de korporaals *G. H. Alldag* en

C. B. Kruiger; en

de fuseliers *S. P. Schotsman* en

N. Schmid;

allen van het wapen der infanterie in Oost-Indië, en zulks ter zake van hunne gedragingen bij militaire expeditiën in de Batta-landen en op het eiland Nias, behoorende tot het gouvernement van Sumatra's Westkust, in de eerste helft des jaars 1847.

Utrecht, 12 nov. In een stuk door den heer *Nahuijs*, lid der Rekenkamer, aan de Tweede Kamer gerigt, komt voor, dat eene onlangs plaats gehad hebbende en thans ruchtbaar geworden oneenigheid tusschen hem en den minister van Financiën, niet is ontstaan uit de weigering des ministers om hem in het genot te laten van eene jaarlijksche gratificatie van *f* 1000, die hem door Z. M. Koning *Willem II* was verleend ter zake van een in 1842 ontworpen plan tot behoud van het fonds van den Hoogen Raad van Adel, welk fonds, naar zijne meening, het eigendom is en behoort te blijven van de hooge erfgenamen van wijlen Z. M. Koning *Willem I* en van de leden van den Adel der Nederlanden, die als zoodanig zijn erkend, ingelijfd of verheven. Genoemd lid der Rekenkamer, in 1842 als zoodanig benoemd, had toezegging bekomen van als Commissaris des Konings bij het bestuur van dat fonds op eene vaste jaarwedde van *f* 1200 à 1400 benoemd te zullen worden, terwijl zelfs, toen later de regering gedrongen werd om de inkomsten van dat fonds op de staatsbegrooting te brengen, noch de Koning, noch de ministers aarzelden, om *in mindering dier inkomsten*, die aan de staatsbegrooting werden toegekend, hem in dat genot te laten van eene jaarlijksche toelage van *f* 1000, die ook eerst bij den dood van Z. M. Koning *Willem II* heeft opgehouden te worden uitbetaald.

Verder treedt de heer *Nahuijs* in bijzonderheden omtrent herhaalde aanzoeken door hem, 's Konings ondersteuning, gedaan om een ontvangers- of controleurspost of eene tractements-verhooging voor zijnen zoon, adjunctcommies bij de Rekenkamer, welke door den minister van Financiën telkens, om verschillende redenen afgewezen werden.

Bij een onderhoud met den minister betrekkelijk die aanzoeken, kwam ook ter sprake het op Zr. Ms. vergunning van 27 augustus 1850 gedaan verzoek om de *f* 1000, die de heer *Nahuijs* uit de inkomsten van het fonds van den Hoogen Raad van Adel had genoten, te mogen blijven genieten.

De heer *van Bosse* zeide dat een lid der Rekenkamer geene gunsten moest genieten *en het voorkomen, alsof hij die gelden vroeger had genoten om diensten tegen zijne eer en pligt aan den Koning of de ministers te bewijzen*, en dat hij uit de *f* 100,000 voor geheime uitgaven niet zou putten tot het einde waarop de heer *Nahuijs* aanhield.

De heer *Nahuijs* ontkende immer eenige diensten bewezen te hebben aan den Koning of de ministers, waardoor hij gunsten was deelachtig geworden, *en dat er trouwens wel bijzondere gunsten en ook betalingen uit de gemelde f 100,000 werden gedaan* VOOR PARTICULIERE DIENSTEN, en toen hij, daartoe gesommeerd, eenige opnoemde, zeide de heer *van Bosse*: »dat het scheen dat hij spionnen aan het »ministerie van Financiën had, en dat zulks niet »was het werk van een eerlijk man."

Die gezegden nu waren, volgens het verhaal van den heer *Nahuijs*, de oorzaak van het ernstig geschil tusschen opgemelde heeren, namelijk: de ingewikkelde beschuldiging dat hij gelden zou hebben genoten om ontrouw te plegen, en het laatste gezegde. (*Ned.*)

Arnhem, 11 nov. Aan de beestenmarkt waren heden aangebragt 742 stuks vette beesten. — Voor Belgische en Pruisische rekening werd veel gekocht.

PROVINCIALE STATEN VAN GELDERLAND.

Zitting van donderdag, 7 november.

Afwezig zijn: de heeren *Putman Cramer*, *de Kruijff*, *Staring*, *van Lijnden van Hemmen*, *Taats*, *Thooft*, *Versteegh*, *Wynen*, *Voss* en *Coolwijk*.

De notulen worden voorgelezen en, na eene aanmerking van den heer *van Panhuys*, die door den *Voorzitter* wordt beantwoord, en ten gevolge waarvan eene rectificatie plaats heeft, — gearresteerd.

De *Voorzitter* geeft kennis, dat de heer *Thooft* berigt heeft ingezonden, dat hij verhinderd wordt in de vergadering tegenwoordig te zijn.

De heer *van Nispen* brengt verslag uit over de, in handen der commissie gestelde stukken betrekkelijk de polderzaken van Beek, Angeren, Poederoijen, Bommelerwaard beneden den Meidijk en het polderbestuur van Zandwijk.

Ten aanzien van het opnemen van den polder van Beek in het polderreglement, meldt de commissie, dat er in dien polder eene soort van polderbestuur en ook een polderreglement bestaat. Omtrent de wijze van stemmen is bij dat reglement bepaald, dat de besluiten moeten genomen worden met $\frac{2}{3}$ der stemmen en dat de afwezenden beschouwd worden eene goedkeurende stem te hebben uitgebragt. Met 28 tegen 10 stemmen is besloten de opneming te verzoeken. Het twee derde gedeelte der stemmen is dus verkregen en de commissie concludeert tot de opneming.

Het verslag is niet onderteekend door het medelid der commissie, den heer *Thooft*, die zich echter met de conclusie van het rapport vereenigt.

Ten aanzien van de opneming van Angeren in het reglement op de rivierpolders, concludeert de commissie tot het *niet*-opnemen.

Ten opzigte van het verzoek tot vereeniging der polders Pouderoijen en Zuilichom beneden den Meidijk, meldt de commissie dat gezegde polders voorloopig onderling eene overeenkomst hebben ontworpen.

De commissie heeft tegen de vereeniging geene bezwaren, maar wel ten aanzien der voorgedragene keuze van poldermeesters. De commissie is van oordeel dat de nominatie voor poldermeesters niet moet geschieden door elken polder afzonderlijk, maar gezamenlijk.

Ten aanzien van den Bommelerwaard, meldt de commissie dat er onbepaalde aanvraag is gedaan om subsidie. In het afgeloopen jaar hebben de Staten besloten geene subsidie te verleenen. Wel bestaan er groote bezwaren voor dien polder, maar er schijnt echter geen genoegzame grond tot het geven van subsidie te zijn. De aanvraag geschiedt niet door *noodlijdenden*, maar door *grondeigenaren*. De commissie adviseert tot afwijzende beschikking.

Omtrent de klagte van poldermeesteren van Zandwijk over het drijven van vee langs den dijk, is de commissie van oordeel dat, ten gevolge van art. 126 van het polderreglement en van de bepalingen vervat in het Wetboek van Strafregt, voorziening hier minder noodzakelijk is. De commissie concludeert derhalve tot afwijzende beschikking en renvooi aan Ged. Staten om, zoo noodig, maatregelen te nemen.

Wordt besloten alle deze verslagen ter inzage te leggen en te stellen aan de orde van morgen.

De heer *van Verschuer* brengt verslag uit over het concept-reglement tot uitroeijing der meikevers.

De commissie concludeert conform het advies van Ged. Staten, het bestaande reglement in te trekken en vervallen te verklaren, uithoofde van onuitvoerbaarheid, maar is van oordeel dat aan Ged. Staten volmagt behoort te worden verstrekt om, wanneer die ramp zich weder voordoet, met de gemeente-besturen in overleg te treden om verordeningen te ontwerpen en maatregelen te nemen, ten einde in deze ongelegenheid te voorzien.

Ter inzage en aan de orde van morgen.

De heer *van Panhuys* brengt verslag uit over het concept-reglement op de paardenfokkerij. De commissie concludeert om aan Ged. Staten op te dragen een *bepaald* mandaat. Hunne bevoegdheid zal zich bepalen tot aanwijzing en zij zullen niet in de plaats treden der commissiën van landbouw. De commissie is van oordeel dat het tegenwoordig reglement moet behouden blijven met eenige wijzigingen. De meerderheid der commissie is van oordeel om, overeenkomstig het concept-reglement, de bevoegdheid daartoe op te dragen aan eene commissie uit Ged. Staten met toevoeging van ten minste drie deskundigen, zoo mogelijk leden der maatschappij of van andere inrigtingen voor landbouw. De minderheid der commissie wilde dezen last verstrekken aan de Geldersche Maatschappij van Landbouw.

Ter inzage en aan de orde van morgen.

Aan de orde is de discussie over het rapport der commissie betrekkelijk de opneming van den Huissenschen uiterwaarder-polder in de circumscriptie van het reglement op de rivierpolders.

De heer *de Man* verklaart zich tegen de conclusie van het rapport. In 1808 hebben geërfden een reglement en bestuur ingevoerd. Dit is wettig blijven bestaan tot op de invoering van het provinciaal reglement van 1839, toen het moest vervallen krachtens art. 194 van gezegd reglement. In 1839 is de polder uit de circumscriptie getreden van wege onbekende redenen. Maar door die uittreding kan natuurlijk het oude reglement van 1808 niet weder herleven. Later is met 30 tegen 11 stemmen, terwijl één geërfde zich van de stemming had onthouden, de wederopneming van den polder in de circumscriptie verzocht. Hij rekent dat de meerderheid in dit geval geen regt heeft de minderheid te dwingen; het is voldoende dat 12 geërfden weigeren nieuwe lasten op zich te nemen. De meerderheid heeft geen regt de regten van eigendom der minderheid te beperken, noch kan de een den ander lasten opleggen. Hij zal dus *tegen* de conclusie van het rapport stemmen.

De heer *van Nispen* spreekt het beweren van den heer *de Man* tegen. Deze polder had reeds lang een eigen bestaan en sinds 1808 een geregeld bestuur. Waarom die polder in 1838 in het provinciaal reglement is opgenomen, is hem onbekend, maar dat is zeker dat van wege den tegenstand der belanghebbenden het provinciaal polderreglement in den polder van Huissen nimmer is ingevoerd en dien ten gevolge later de polder uit de circumscriptie is ontslagen. Het is dus niet juist te zeggen, dat het reglement van 1808 *herleefd* zou zijn, maar het reglement van 1808 heeft nooit opgehouden te werken. Art. 194 van het Geldersche polderreglement is alleen van toepassing op die polders, die in de circumscriptie zijn *opgenomen* en hiertoe behoort de polder van Huissen niet. Volgens het vigerend en steeds gevigeerd hebbend reglement van 1808, is de minderheid verpligt zich aan de besluiten der meerderheid te onderwerpen en deze meerderheid verzoekt thans, op grond van art. 4 van het Provinciaal Reglement, in de circumscriptie opgenomen te worden, hetgeen deze vergadering haar niet kan weigeren.

De heer *de Man* zegt, dat de heer *van Nispen* onder anderen gezegd heeft, dat het provinciaal polder-reglement niet in den polder van Huissen is ingevoerd, omdat de belanghebbenden daartegen bezwaar hadden en *weldaden* niet opgedrongen worden. Hij protesteert hier tegen en beweert dat het geenszins eene *weldaad* is onder het Provinciaal Reglement gebragt te worden. Er is hier sprake, niet van *weldaden* maar van *regt* en het is aan de Provinciale Staten om toe te zien, dat niet aan de minderheid onwettiglijk worde opgedrongen wat de meerderheid besloten heeft. Er is hier stof tot een geschil dat, zoo de conclusie der commissie wordt aangenomen, tot langdurige botsingen kan aanleiding geven. Hij blijft bij het gevoelen dat wel degelijk door de opneming in het Provinciaal Reglement het reglement van 1808 vervallen is en persisteert nogmaals bij hetgeen hij vroeger heeft aangevoerd.

De heer *de Meester* ondersteunt het gevoelen van den heer *de Man*. Hij heeft echter nog een ander bezwaar. Neemt men de conclusie van het rapport aan, dan zal men van een *privaat*-regtelijk zedelijk ligchaam, gelijk de uiterwaarden-polder van Huissen is, maken een *publiek*-regtelijk zedelijk ligchaam. Dit is, zijns inziens, eene handeling tot welke de Staten niet bevoegd zijn. Het is een regt des Konings, waarop geen inbreuk kan gemaakt worden.

De heer *van Verschuer* ondersteunt de conclusie van het rapport. Naar zijn oordeel is het reglement van 1808 steeds geldend gebleven. Bij de voorgenomene inlijving van den polder heeft men terstond geprotesteerd. Het polderbestuur, volgens het reglement van 1808, is steeds in functie gebleven. Locale omstandigheden en de wensch om deel te hebben aan de regten welke aan de polders, volgens het Provinciaal Reglement verzekerd zijn, hebben tot geleid thans de opneming te verzoeken. Hij zal niet beslissen over het geschilpunt van de verandering van een privaat-regtelijk zedelijk ligchaam in een publiek-regtelijk zedelijk ligchaam, maar moet evenwel aanmerken dat er op dit punt antecedenten bestaan.

De heer *Schiff* ondersteunt insgelijks de conclusie van het rapport en bestrijdt de argumenten tegen hetzelve in het midden gebragt. Het zijn niet de leden van het zedelijk ligchaam van den polder die de opneming verzoeken, maar het is het zedelijk ligchaam zelf, door de meerderheid der leden vertegenwoordigd, welke de minderheid bindt, dat zich aanmeldt om opgenomen te worden. De minderheid is dan ook daartegen niet in verzet gekomen. Aan de voorwaarden bij art. 4 van het polderreglement voorgeschreven, is voldaan en door hier aan te melden heeft men zich aangemeld bij de bevoegde magt, die het regt van toezigt heeft. Hij ziet hier volstrekt geene aanranding van de regten des Konings of het prerogatief der Kroon, en hoewel het ook door de dagbladen bekend geworden, dat deze aanvraag aan deze vergadering gerigt was, is hiertegen geen protest aangeteekend. Hij zal stemmen *voor* de conclusie van het rapport.

De heer *van der Brugghen* merkt aan, dat de voorname punt in quaestie dit is, of hier een zedelijk ligchaam aanwezig is? Men zegt dat het feitelijk aanwezig is, maar dit is geenszins bewezen en hij gelooft dat hierover wel een nader onderzoek moet plaats vinden. Indien het toch niet blijkt dat hier van een zedelijk ligchaam sprake is, dan moet hij zich voegen bij den heer *de Man*. Men moet hier al voorzigtig zijn de gevoelens en regten der minderheden niet te kwetsen of te verkorten.

De heer *van Nispen* legt, tot nadere staving van het door hem aangevoerde, over, het notulenboek van de vergaderingen der geërfden van den polder

Huissen, dat over verscheidene jaren loopt. Hij bestrijdt het gevoelen van den heer *de Meester*, dewijl geene wettige bepalingen den Koning uitdrukkelijk en uitsluitend opdragen privaat-regtelijke zedelijke ligchamen tot publiek-regtelijke polders te maken. Art. 4 van het polder-reglement draagt deze magtsoefening op aan de Provinciale Staten. Dat polder-reglement is aan de beoordeeling des Konings onderworpen en door Hem bekrachtigd. De veranderingen nu, in dat reglement te brengen, wanneer de polder van Huissen in de circumscriptie zal opgenomen worden, vorderen eene nieuwe bekrachtiging des Konings en wanneer deze mogt oordeelen, dat daardoor inbreuken op zijne prerogatief mogten gemaakt zijn, zal Hij daaraan zijne bekrachtiging weigeren. Hij verdedigt niet al de bestaande bepalingen van het polder-reglement, maar indien sommigen onder die bepalingen *willen* komen, dan kan men hen daarin niet verhinderen.

De heer *van Daalen* verklaart in te stemmen met hetgeen door den heer *van der Brugghen* gezegd is en verzoekt nadere inlichting omtrent hetgeen is voorgevallen in de eerste vergadering van geërfden, nadat de polder in de circumscriptie was opgenomen.

De heer *van Nispen* verklaart nogmaals, dat het een misverstand is te spreken van het *vroegere* bestuur; het bestuur heeft altijd voortgeduurd.

De heer *van Verschuer* legt gelijke verklaring af. Het is mogelijk feitelijk te spreken van vroeger bestuur, omdat het bestuur inderdaad een korten tijd buiten functie is geweest, maar het is op nieuw wettig in functie getreden en na dien tijd voortdurend in functie gebleven.

De heer *van der Brugghen* verklaart dat, na de inlichtingen van den heer *van Nispen*, zijn bezwaar is uit den weg geruimd en hij stemmen zal *voor* de conclusie van het rapport.

In omvraag gebragt wordt het rapport *aangenomen* met 37 tegen 11 stemmen.

Aan de orde is de discussie over het verslag der commissie omtrent de adressen van den heer *Wolterbeek* nopens de jagt.

De conclusie van het rapport, strekkende dat de kennisneming niet behoort tot den werkkring der Staten, wordt zonder discussie met algemeene stemmen *aangenomen*.

De gelijkluidende conclusie van het rapport der commissie over het voorstel van den heer *van Verschuer*, ten aanzien van de aanvraag om subsidie van de Israelitische school te Tiel, wordt insgelijks zonder discussie *aangenomen*.

De conclusie van het rapport over het voorstel van den heer *Rooseguardé*, strekkende om dit voorstel tot consideratie en advies te verzenden aan Gedeputeerde Staten, wordt zonder discussie *aangenomen*.

De vergadering gaat uiteen tot morgen ochtend te negen ure.

De Doorwerthsche quaestie.

In de vergadering der Staten van Gelderland, gehouden den 6den dezer, verzocht en verkreeg de heer VAN DER BRUGGHEN verlof, om aan Gedeputeerde Staten inlichtingen te vragen van het voorgevallene in de gemeente Doorwerth. (Vergelijk het verslag der zitting in het no. 221 dezer courant, van zondag 10 nov.)

Gedeputeerde Staten hebben haar den 6den daarna schriftelijk gegeven. Wij zijn verzocht het toen voorgedragen stuk in onze courant op te nemen. Het volgt hieronder.

Bij besluit van den 6den dezer verleende deze vergadering verlof aan den heer mr. VAN DER BRUGGHEN, lid van dezelve, om van heeren Gedeputeerde Staten inlichtingen te vragen omtrent het voorgevallene met den gemeenteraad te Doorwerth, en den tegenwoordigen staat van zaken aldaar.

In allen deele bereid, de handelingen van het gewestelijk bestuur, en dus ook die met betrekking tot dit onderwerp, aan uwe vergadering te openbaren, meenen Gedeputeerde Staten de gevraagde inlichtingen op voldoende wijze te kunnen beantwoorden, door de vier schriftelijk opgegevene hoofdpunten achtereenvolgens te behandelen, de aanleidende oorzaak tot het vragen dier inlichtingen, het dezer dagen te Arnhem bij STENFERT KROESE verschenen boekske, onder den titel van: *de Doorwerthsche Quaestie*, enz., geheel buiten aanmerking latende.

Tot de wederlegging van dat geschrift gevoelen wij ons in geenen deele geroepen; die zoude tot eene uitgebreidheid aanleiding geven, die het tijdsbestek niet toeliet, en die ook onnoodig is ter opheldering der vier gestelde vragen; doch niettemin mogen wij eene aanmerking niet terug houden, en die is, dat de inzage der in 't archief berustende stukken al spoedig eene verminkte voorstelling van het voorgevallene, op pag. 11 van dat boekske, sub 1 en 2, zal aantoonen.

Wij laten deze voorstelling, de grond, waarop het meeste van hetgeen in dat boekje beweerd wordt, steunt, even als andere verkeerde gevolgtrekkingen, voor rekening van den schrijver.

De vragen aan ons voorgelegd, zijn de volgende:

1o. Wat is van het beweerd feit, dat bij publicatie van den gemeenteraad van den jare 1845, openlijk bekend gemaakt, eene zaal in het kasteel Doorwerth zoude zijn aangewezen, om te dienen als gemeentehuis, en dat de Raad der Gemeente in februari 1850, herhaaldelijk door den nieuw benoemden burgemeester is geconvoceerd in een ander lokaal, zonder voorafgaande intrekking dier publicatie?

2o. Of de nieuw benoemde burgemeester, na het ontslag, gegeven aan den geheelen gemeenteraad, bij besluit van Gedeputeerde Staten van 23 maart 1850, is gemagtigd geworden om, zonder Raad, te doen alles wat des Raads is?

3o. Zoo ja, in hoeverre zulks overeen te brengen zij met art. 2 van het Reglement van Beheer ten platten lande, omtrent welke bepaling geen regt van ontheffing bij art. 10 aan de Staten is toegekend, en met art. 139 der grondwet?

4o. Of die regtstoestand der gemeente Doorwerth nog voortduurt?

Ad 1.

Wat is er van het beweerd feit dat, bij publicatie van den jare 1845, openlijk bekend gemaakt, eene zaal in het kasteel Doorwerth zoude zijn aangewezen, om te dienen als gemeentehuis, en dat de Raad der Gemeente in februari 1850, herhaaldelijk door den nieuw benoemden burgemeester is geconvoceerd in een ander lokaal, zonder vooraafgaande intrekking der publicatie.

Deze vraag schijnt voornamelijk ten doel te hebben, om te vernemen, of de burgemeester zich eigenmagtig zoude hebben veroorloofd eene verandering te brengen in de gewone vergaderplaats van den Raad.

Hierbij komen twee punten in aanmerking; ten eerste, in hoeverre een burgemeester tot zoodanige handeling bevoegd is; ten andere, of het in het onderhavig geval al dan niet willekeurig en in strijd met des Raads gevoelen is geschied.

Wij kennen in het Reglement op het Bestuur ten platten lande geene bepalingen omtrent een gemeentehuis, dan die van art. 84 en 103. Het eerste artikel beveelt de bewaring van de acten van den burgerlijken stand op 't gemeentehuis of in de raadkamer; het laatstgenoemde beveelt de bewaring van het archief, in het voormeld gemeentehuis.

De gevolgtrekking dat, omdat acten van burgerlijken stand in 't archief zich ergens bevinden, aldaar ook het gemeentehuis is, moge waar wezen, doch daar volgt geenszins uit, dat de vergadering van den raad aldaar verpligtend zoude zijn; nergens is zulks in 't reglement voorgeschreven, den burgemeester is nergens geboden de vergaderingen te houden in 't gemeente-lokaal, en dienvolgens zoude reeds de nieuw benoemde burgemeester, in deze niets ten laste gelegd kunnen worden, toen hij een ander lokaal voor de vergaderingen dan het gewone aanwees.

Doch de nieuw benoemde burgemeester handelde geenszins willekeurig ten deze: hij riep den raad niet in een ander lokaal dan het gewone bijeen, dan eerst toen hij daartoe genoodzaakt werd door de handelwijze van den gemeenteraad zelve.

Bij missive van den 28sten januari 1850, gaf de nieuw benoemde burgemeester aan den eersten assessor, HEUFF, kennis van zijne beëediging, en verzocht hem eene raadsvergadering te beleggen, ten einde zijne functien te kunnen aanvaarden.

De assessor antwoordt, bij missive van 30 januari, dat men voor de raadsvergadering een lokaal heeft door de goedgunstige beschikkingen van den heer der heerlijkheid, en dat, bij de onzekerheid, of deze hierin door den afstand van dat lokaal zal blijven voorzien, hij (assessor) den burgemeester in overweging geeft, te trachten, om van ZHWG. het verder gebruik van dat lokaal te verkrijgen.

De weerzin waarmede de nieuw benoemde burgemeester ontvangen werd en de weinige voorkomendheid, inschikkelijkheid en dienstvaardige medewerking waarop hij konde rekenen, wettigen des burgemeesters antwoord van 1 februari, behoudens eene uitdrukking in de eerste zinsnede die op dit punt niets ter zake doet. Die brief luidt als volgt:

»In antwoord op UEd. A. missive van 30 januari »jl. no. $^{34}/_{32}$, heb ik de eer te berigten, dat ik »mij kieschheidshalve wensch te onthouden van be»moeijingen met de gemeente Doorwerth, alvorens »in mijne nieuwe betrekking geïnstalleerd te zijn, »en daarom de zorg voor een lokaal, althans voor »onze eerste vergadering, geheel aan UEd. A. overlaat.

»Intusschen geef ik UEd. A. in overweging dat de »raad zich aan ZHWG. den heer baron VAN BRAKELL »adressere, in den geest als in UEdA. bovengemelde »missive is vervat, waarbij UEdA. wel in overwe»ging zult nemen, dat ik steeds den vrijen toegang »tot het archief behoor te hebben.

»Mogt ZHWG. echter onverhoopt zwarigheid maken »daarin toe te stemmen, dan stel ik UEdA. voor »om ten mijnen huize eene vergadering te beleggen en »indien ook daartegen bedenking mogt bestaan, mij »ook daarvan te informeren; als wanneer ik mij »voorbehoud omtrent de vestiging van een gemeente»huis van mijne zijde het initiatief te nemen.

»UEdA. gelieve mij binnen den tijd van acht dagen »met de door UEd. genomene maatregelen en met »derzelver uitslag bekend te maken, ten einde mij »daarnaar te kunnen regelen."

Hierop vergaderde de raad op den 8sten februari, en alstoen werd onder meerderen besloten: Dat er in de gemeente *geen* lokaal ter dispositie van het bestuur bestaat en het voor raadkamer dienende lokaal door goedgunstigen afstand van den eigenaar der heerlijkheid verkregen wordt.

Dat de vereeniging van Doorwerth met Renkum nadeelen in het verschiet voorspiegelt, op welker afwending de raad bedacht wil zijn.

Dat om deze en verdere redenen, de raad zwarigheid maakt, om tot des burgemeesters installatie over te gaan en aan den assessor HEUFF, bij voortduring, de uitvoering van alle administratieve zaken, het bestuur betreffende, aanbeveelt.

De stand der zaak is dus deze:

De ontstentenis van een gemeente-lokaal werd aan den burgemeester bij missive van den assessor kenbaar gemaakt; de verklaring van den raad dat er geen lokaal voor het bestuur beschikbaar was en de ontstentenis van maatregelen door den raad genomen, om daarin te voorzien, drongen den burgemeester om voorloopig een ander lokaal in de gemeente Doorwerth daartoe aan te wijzen en eene handeling te verrigten, die, indien men den burgemeester iets ten laste zou kunnen leggen, reeds op den 31sten januari, daags na zijne beëediging, door hem had behooren gedaan te worden, althans op dat tijdstip volkomen wettig was.

Wel is waar werd op den 16den maart door den eersten assessor HEUFF aan den burgemeester kenbaar gemaakt, dat het lokaal binnen de grachten, doch buiten het kasteel, bij publicatie van 30 januari 1845, als gemeentehuis geproclameerd, steeds door Z. H. W. G. is en wordt afgestaan, en alzoo ter beschikking van den burgemeester en de overige leden van den raad wordt gesteld.

Doch des burgemeesters brief van den 18den daaraanvolgende houdende onder anderen:

»1o. Dat de inhoud van dien brief lijnregt strij»dig is met het besluit van den raad van den 18den »februari jl., met eenparige stemmen genomen, en »door alle raadsleden, en dus ook door U. Ed. A. »onderteekend, waarbij in de premissen woordelijk »gezegd wordt:

»*Aangezien in deze gemeente geen lokaal ter dis»positie van het gemeentebestuur bestaat.*

»2o. Dat alzoo U. Ed. A. refereerde aan den mijnen »van 1 februari niet in aanmerking kan komen, »als geschiedende nagenoeg zes weken te laat.

»3o. Dat de proclamatie van 30 januari 1850, »waarvan U. Ed. A. spreekt, bij mij onbekend is, »doch dat, hoe of door wien ook dezelve uitgevaar»digd moge zijn, aan deselve door mij geen de minste »waarde kan gehecht worden"

toont aan, dat die verklaring niet aangenomen kon worden en dat reeds lang te voren door hem in het gemis van een gemeentelokaal was voorzien; hetgeen aan den assessor niet onbekend kon zijn, en blijkbaar is uit onderscheidene oproepingen aan den gemeenteraad gedaan, om in rade te verschijnen ten huize van BLEKENDORP bij den Driekamp te Doorwerth no. 30, als onder anderen op den 27sten februari 1850, blijkens proces-verbaal van 14 maart 1850.

Wij vleijen ons door het bovenstaande over de eerste der voorgestelde vragen genoegzaam licht te hebben verspreid, om aan te toonen, dat de handelingen des burgemeesters op goede gronden steunen, en tegenover die van den raad van Doorwerth, welke eerst te kennen gaf dat er geen gemeentelokaal bestond, en later, toen de burgemeester daarin had voorzien, het tegenovergestelde beweerde, en met de missive van 16 maart wilde betoogen, geene verdediging behoeft.

De 2de en 3de der gestelde vragen laten eene gelijktijdige behandeling toe, zij luiden als volgt:

1o. enz.

2o. of de nieuw benoemde burgemeester na het ontslag gegeven aan den geheelen gemeenteraad, bij besluit van Gedeputeerde Staten van 23 maart 1850, is gemagtigd geworden, om, zonder raad, te doen alles wat des raads is?

3o. Zoo ja, in hoe verre zulks overeen te brengen zij met art. 2 van het reglement van Bestuur ten platten lande, omtrent welke bepaling geen regt van ontheffing bij art. 10 aan de Staten is toegekend, en met art. 139 der grondwet.

Wij bevestigen de eerste dezer vragen volkomen, en het besluit van den 28sten maart 1850, is aanwezig om te doen zien, dat de burgemeester gemagtigd is geworden tot alle handelingen van het gemeentelijk bestuur, tot zoolang in de opengevallen raadsplaatsen niet zal zijn voorzien.

Doch bij datzelfde besluit is de burgemeester uitgenoodigd, om onverwijld, overeenkomstig het voorschrift vervat bij *Provinciaal Blad* van 1847, no. 29, aan Gedeputeerde Staten geschikte en zooveel mogelijk gequalificeerde personen voor te stellen, ten einde tot leden van het gemeentebestuur te worden benoemd.

Gedeputeerde Staten zien in deze handeling hunner voorgangers een blijk van behandeling eener buitengewone zaak, door buitengewone maar wettige middelen, gepaard met den meesten spoed, om te voorzien in de onvermijdelijke daaraan verbondene bezwaren, zijnde daar reeds op den 7den dag in de opengevallen raadsplaatsen, niettegenstaande die door tusschenkomst des districts-commissaris moest geschieden, voorzien. Het komt er alleen op aan om aan te toonen, dat Gedeputeerde Staten, die de functiën van den Raad aan den burgemeester voor zoo korten tijd als slechts doenlijk was, opdroegen, in deze opdragt geene onwettige daad hebben gepleegd.

De volkomene goedkeuring, aan H. E. G. A. bij missive des ministers van 29 maart 1850 gegeven, in de navolgende bewoordingen:

»In antwoord op uwe missive van 25 dezer, no.

»787, 1ste afd., heb ik de eer Uwe Excellentie te »kennen te geven, dat ik de handelwijze van Gedeputeerde Staten uwer provincie, met betrekking tot »het schorsen van den secretaris en het ontzetten der »gemeenteraadsleden van Doorwerth, ten volle goed»keur," zoude op zich zelve reeds zoowel eene regtvaardiging zijn van de gebiedend noodige opdragt der functiën van den raad aan den burgemeester, als deze een onvermijdelijk gevolg is geweest van het noodig geworden ontslag van den ganschen gemeenteraad, veroorzaakt door den volstrekten onwil van denzelven, om ter vergadering te verschijnen, kennelijk uit het reeds gemeld proces-verbaal van den 25 februari 1850, en het houden van vergaderingen eigenmagtig en zonder oproeping van den burgemeester.

Maar wij kunnen bovendien op den wettigen vorm van die handeling verwijzen.

Er wordt gevraagd, of het regt van ontheffing omtrent het bepaalde in art. 10 van het reglement op het bestuur ten platten lande, ook van toepassing kan zijn op het bepaalde in art. 2.

Het is waar, art. 10 is in bepaalden zin gesteld, en uit dat art. vloeit geene bevoegdheid voort, om af te wijken van hetgeen in art. 2 is voorgeschreven; maar het ligt daarentegen in den aard der zaak, dat dit artikel geen voorschrift kan wezen dat zoo gebiedend is, dat daarvan in geen geval zou kunnen afgeweken worden, zonder nietigheid ten gevolge te hebben.

Integendeel, er bestaan vele gevallen, waarom van dit artikel daadwerkelijk afgeweken moet worden en afgeweken wordt.

Er zijn gevallen, dat de raad niet uit het voorgeschreven aantal bestaan kan, b. v. bij vacatures. In zoodanige gevallen is dan dit artikel ondergeschikt aan de overige bepalingen van het reglement; zoo wordt het, in geval van ontstentenis van den burgemeester, ondergeschikt aan art. 21, en dit artikel laat dan toe dat een raad uit een getal besta, minder dan bij art. 2 is voorgeschreven.

Evenzoo wordt art. 2 ondergeschikt aan art. 23, wanneer de omstandigheden het noodig maken aan den raad ontslag te geven. Ware dat niet, dan zoude nimmer een of meerdere leden van eenen gemeenteraad kunnen worden ontzet, en de bevoegdheid, in art. 23 verleend, ware een ijdele klank; ja, dan zoude in elk geval dat een raad bestond uit minder aantal dan in art. 2 omschreven, elke handeling van den raad onmogelijk zijn.

Het blijkt dus dat in bepaalde gevallen de bepalingen van art. 2 behooren te zwichten en dat Gedeputeerde Staten in cas van ontslag, daar niet aan gebonden zijn; en dit aangenomen, is het de nooddwang, welke eischt, er is geen ander middel denkbaar, dan de functiën van den geheelen raad over te dragen aan den eenig overgeblevene, den burgemeester.

Wijders is gevraagd, in hoeverre dit overeen te brengen zij met art. 139 der grondwet?

Wij achten dat artikel, in verband gebragt met art. 3 der additioneele artikelen, vooralsnog niet van toepassing te kunnen zijn, maar eerst dan van kracht te zullen wezen, zoodra door eene wet op de gemeentebesturen, het tegenwoordig reglement op het Bestuur ten platten lande zal zijn vervangen.

Zoolang zulks niet plaats heeft en de tegenwoordig verbindende wetten, reglementen en besluiten op dit stuk zullen zijn gehandhaafd, zullen deze de rigtsnoer behooren te zijn, en zal het voornoemd reglement op het Bestuur ten platten lande behooren uit te wijzen, of het bestaanbaar is dat bij ontslag van den geheelen gemeenteraad, het bestuur eener gemeente tijdelijk zal mogen bestaan uit den burgemeester alleen.

Wij gelooven, dat dit uit de bovenstaande beschouwingen in bevestigenden zin moet worden beantwoord.

Ad. 4. Of die regtstoestand der gemeente Doorwerth nog voortduurt? — deelen wij mede, dat in de vacatures ten spoedigste en wel reeds bij besluit van den 30sten maart no. 1 (dus reeds 7 dagen na de dagteekening van het besluit tot ontslag) voorzien is.

Drie raadsleden die voor hunne benoeming bedankten, zijn later en wel bij besluit van den 6den juli no. 44 aangevuld, en alle nog in functie.

De vergaderingen van den raad hebben plaats in het gemeentehuis door den burgemeester aangewezen, op de stellige verklaring van den assessor op den 8 februari dat er geen gemeentehuis bestond.

Het archief berust bij den burgemeester en secretaris te Oosterbeek.

De acten van den burgelijken stand berusten bij den ambtenaar van den burgelijken stand, den burgemeester, daartoe door den gemeente-raad benoemd.

Wij gelooven hiermede de vier boven vermelde vragen te hebben toegelicht en uwe vergadering de overtuiging te hebben bijgebragt, dat noch aan het gemeentebestuur, noch aan den burgemeester de verwikkelingen geweten kunnen worden welke in deze zaak zijn ontstaan[illegible]onden.

Ingezonden Stukken.

Aan de Redactie!

UEd. verklaarde en ook reeds betoonde bereidvaardigheid, om vergissingen te herstellen, die in de verslagen van de zittingen der Provinciale Staten, aangegeven worden, doen mij wel vertrouwen, dat ook mijne aanmerking niet zonder gevolg zal blijven.

Ik heb in de vergadering van 5 november jl. niet gesproken over *plaatselijke* maar over *provinciale* belastingen, en toen gezegd: »dat ik niet zou kunnen instemmen met het verleenen van subsidiën, indien daarvan het gevolg zou worden, het verhoogen van provinciale opcenten, of *het toestaan aanleiding kan geven tot verhindering, om de provinciale opcenten op het personeel voor 1851 te verlagen.*"

Dit *laatste* was in de notulen *niet* opgenomen, maar gebeurde na de oplezing, tengevolge van het te dien einde, door mij aan den dag gelegd verlangen.

Aangenaam zou het mij wezen, indien de redactie van de plaats gehad hebbende misstelling, bij de eerste gelegenheid, melding maakte.

Met de meeste hoogachting,

HAVERKAMP,
Lid der Staten.

Correspondentie.

Ruwe schets en wat er meer volgt, wordt niet geplaatst en zal aan het adres van den inzender worden teruggezonden.

Advertentiën.

Marktprijzen.

ZWOLLE, 8 november.

Tarwe f 7.75 à 8.62½. — *Rogge f* 5.75 à 6.20. — *Boekweit f* 5.00 à 6.35. — *Boonen f* 6.10. — *Aardappelen f* 1.35 à 2.35. — *Boter* n. p. *f* 0.52½ à 0.70, ⅛ ton *f* 14.00 à 14.50.

ZUTPHEN, 7 november.

De gesteldheid der markt verschilde weinig, met die der vorige week. Alle artikelen waren prijshoudend, als: *Tarwe* van *f* 7.75 tot *f* 9.00. — *Rogge* van *f* 5.65 tot *f* 6.10. — *Boekweit* van *f* 5.55 à *f* 6.50. — Overige artikelen niet ter markt.

Boter van *f* 12.75 tot *f* 13.75 het ⅛ vat.

Aardappelen geladen ruim 400 mud, tegen *f* 1.40 à *f* 2.00.

Waterhoogte te Arnhem.

12 Nov. 1 El 6 Palm 5 Duim; gew. O. D. gev. 5 D.

De prijs dezer courant is f 5 in de drie maanden. Afzonderlijke nommers 10 cents. Advertentiën van één tot vijf regels f 1.00 en voor elken regel daarboven 20 centen, behalve 35 centen zegelregt voor elke plaatsing.

Te Arnhem, bij G. J. THIEME, Boekdrukker.